



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Vitæ S. Ferdinandi, Regis Castellæ Et Legionis, Ejus
Nominis Tertii**

Papebrochius, Daniel

Antverpiæ, 1684

XII. Expugnatâ Mulâ, Giennium obsidetur & deditur: decernitur obsidio
Hispalensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42333

CAPVT XII.

*Expugnatá Mulá, Giennium obsidetur & deditur,
decernitur obsidio Hispalensis.*

120
Rex succur-
rit arci
Mariana,

DUm Rex ad Granatam esset, Mauri, Gazulæ dicti, excurrerant ad Martos, locumque obsederant: quo intellecto, statim missus est Alphonsus Regis frater: hic autem cum Magistro Calatravæ ejusque Fratribus illuc properans, invenit Mauros jam recessisse. Etenim qui intus fuerant Fratres, adjuti ab aliis qui auxilio venerant, contra ipsos erumpentes ita generose pugnarant, ut multis eorum caecis, & captis non paucis, plenam de barbaris victoriam per Dei gratiam reportarint, magna præda equorum aliarumque rerum ditati. Interim Rex Ferdinandus, satis diu circa Granatam hæsisse, & Mauros insolentiam repressisse visus, populata regione eorum ut libuit, sicut prædictum in Historia est, paulatim sese recepit Cordubam; ubi honorifice latanterque receptus, apud uxorem suam D. Johannam, necessaria sibi suisque quiete corpus refecit, & copias refocillavit.

& Cordubam redit,

dum interim filius
Mulam fame expugnat,

121 Dicitum etiam superius ab Historia est, quomodo Rex Ferdinandus Alphonsum filium suum Murciam miserit; nunc addendum, quod illuc cum credito sibi comitatu appulsus, eodem per munitiones & arces distributo, omnes perlustravit; & ubique justitiam administrans ac bene meritos remunerans, cuncta optime disposuerit. Tum demum excurrit Mulam, a Lorcam, & Cartagenam, quæ ei se noluerant tradere, ac multa singulis damna intulit per campos. Intelligens autem, quod Mulæ magna esset annonæ penuria, eamque si obsidetur fame cogi ad deditorem posse; consulto prius

D. Pe

D. Pelagio Correa oppidum cinxit, atque ante illud tam diu perseveravit, donec fames ipsi locum tradidit: ex quo atque ex arce ejus Mauros omnes eiecit, exceptis paucis quos in suburbio permisit manere. Hunc primum locum Infans Alphonfus obsedit & obtinuit, præsente ad omnia Magistro Pelagio, qui numquam ab ejus latere discedebat. Est autem Mula oppidum validum ac bene munitum, cum arce insigni & turribus circumsepta, opulentum præterea terris cultis ac pascuis, fructibus item & aquis commodum, atque districtu territorii sui complectens montes bene fertiles spatiumque per amplum. Sed nunc in Murcia regno dimittentes Infantem, redeamus ad patrem ejus Ferdinandum.

122 Erat is cum Regina uxore sua Cordubæ, post reditum ex agro Granatensi; ibique à filio Alphonso accepit lætissima sibi nuntia de Mula intercepta, deque statu Maurorum necdum subjugatorum: præterea nuntiatum ibidem ei est, Regem Arjonæ, cum maximo commeatu plus quam mille bestiarum oneratarum, proficisci Jaën, ut civitati illi prospiceret de annona. Statim ergo Alphonsum fratrem, cum delectis Ubeda atque Baëza adductis, misit, qui venientibus se medium interponeret, adituque ad urbem prohiberet. Mox ipse post eum ivit, iveruntque cum eo D. Rodericus de Valduerna, D. Didacus Gomez, & D. Alphonfus Lopez de Vaya. Profecti sunt autem Arjonam indeque Jaën, biduo toto expectantes venturum commeatum: sed frustra: nescitur tamen utrum Mauri, adventu ejus cognito, an alia ex causa venire prætermiserint. Rex vero, nolens ibi tempus terere, post grandia damna circum urbem facta, revertit Cordubam; ubi priusquam aliquam requiem caperet, intellexit matrem suam D. Berengariam Toletum ad se venire. Hoc cum gratissimum ei accidisset, ad excipiendam eam confestim egressus est cum Regina Joanna; transito-

*Et frater
impedit
commeatū
Giennensium
urbis destinatum.*

*Rex enim
matre exterritus
congressus.*

que portu venerunt ad locum, tunc Pozuelo dictum, ubi filius eorum Alphonsus postea insignem oppidum condens, Villam-regalem *b* nuncupavit. Ibi inter se viderunt mater & filius, mutuoque aspectu & convictu recreati sunt totis sex hebdomadis, numquam amplius invicem revisuri; nam ipsa Toletum reversa, Rex cum uxore ad confinia abiit, neque in Castellam amplius venit.

*post vastatos
Mauros
viam agros*

123. Transito autem portu ivit in Andujar, ubi totum suum exercitum colligens, cum Regina uxore profectus est Jaën. Ac primum vastavit hortos vineasque & messem totam, nec quidquam quod reperit dimisit integrum: deinde progressus est Alcalam Abenzaidæ, & similiter egit, multos Mauros abducens in servitutem. Postea transit Illoram, intravitque suburbium & expilavit; oppidum vero incendit, occisis captivatisque Mauris toto illo districtu. Fuit autem præda copiosa quam inde avexerunt, tam in gemmis lapidibusque pretiosis, quam supellectile ac vestimentis, copiaque magnæ pecorum ac jumentorum: erat enim oppidum dives valde. Inde nobilis iste Rex ad campos Granatenses populabundus excurrit, idemque fecit in montanis locis, donec veniret usque Granatam: circa quam mansit diebus aliquot, destruens ac vastans omnia quæ Maurorum erant, absque eo quod hi auderent contra eum procedere. Videns ergo frustra se ibi haburum, recessit Martos, ubi ad eum Murcia venit Magister D. Pelagius Correa, Regique narravit quam prospere ibi egisset D. Alphonsus filius, ejus victoria relata de resistantibus Mauris, quod Regi lætitiæ non parvam attulit.

*Giennium
obsidet.*

124. Tum illius consilium exquisivit, interrogans, quid ei de Jaën civitate obsidenda videretur: qui respondit optimum id factum esse; idemque sensus fuit omnium aliorum Procerum. Convenerunt ergo Magnates hominesque opulenti & cuncta sodalitia

litia militaria, & statuerunt qua ratione alii hoc, alii alio tempore, adessent ad obsidionem per vices continuandam, donec urbs traderetur. Et hoc ita quidem coeptum est; sed cum vidisset Rex, post dies aliquot ibi consumptos, non procedi quemadmodum constituerat & volebat; ipsemet eodem accessit, mansitque, licet incommodissimo tempore, frigidus utique & pluvio, quia media hiems tunc agebatur: unde fiebat ut tam homines quam iumenta plurimum damni paterentur, nec tamen ab obsidione recessum.

125 Videns ergo Rex Arjonæ, qui idem & Granatæ, Ferdinandum tam pertinaciter inhærere proposito, neque recessurum nisi capta urbe; quæ longa fame pressa, non videbatur diu posse resistere, fatigatis extenuatisque propugnatoribus; se vero non sufficere ad auxilium obsessis ferendum, omni ex parte sic clausis, ut nec egredi quisquam nec ingredi ad eos posset; statuit ad Regem supplex accedere, seque ac sua omnia ejus fidei tradere, confidendo in ejus magnâ bonitate, quod clementer habiturus eum esset. Hoc suum consilium cum Mauris proposuisset Rex barbarus, quo nullum ei occurreret salubrius, ad ipsius suoque honori ac regno consulendum; perrexit ad Regem Ferdinandum, seque subditum ejus professus, cum osculo manuum tradidit in illius potestatem; simulque obsessam urbem in pignus perpetuæ fidelitatis. Exceptit eum sic humiliatum Rex humanissimus, cum ea clementia qua tales solebat; pactusque cum eo est, ut maneret in regno ac dominiis suis sub tributo centum & quinquagies mille maravedisiorum annue pendendorum, & obligatione sequendi suam Curiam, ac fidæ societatis pace & bello; solum urbem obsessam, utpote jam propemodum subactam, dimitteret. Quod cum utrimque placuisset firmatumque esset, tradita est Ferdinando urbs Jaën.

*Cujus de-
fensionem
desperans
Granatæ
Rex*

*utro se Fer-
dinando
subiecta*

*relictæ eisdem
urbe Iacensi,*

126 Est autem urbs hæc perquam populosa & ampla, multisque ac fortibus turribus munita, abundatque aquis bonis intra muros, & copia rerum omnium quæ possent in nobili atque opulenta civitate optari: bellicosa etiam multumque formidata erat, antequam veniret in potestatem Christianorum; postquam vero his cessit, fuit semper propugnaculum confinium, quæ ex hinc secura manserunt, atque extra periculum habitari ab eisdem potuerunt. Sed regrediamur ad Historiam.

quæ Christianis habitanda traditur.

127 Tradita in illum modum civitate, ingressus eam est Rex cum processione totius Cleri, rectaque procedens ad Mezquitam majorem, dedicari in ecclesiam fecit sub invocatione S. Mariae, Missam cantante D. Guiterio Episcopo Cordubensi. Stabilivit etiam ibidem Cathedram & Episcopalem, attribuens ei oppida & Castella ac fundos sufficientes; misitque in omnem partem, invitans ad implendam urbem, sub pollicitatione multarum immunitatum ac privilegiorum, quæ venientibus illuc habitatum fideliter præstitit, dividens eis civitatem & agros. Mansit autem ibidem Rex mensibus octo, pacem constituens, munitionesque restaurans quatenus opus erat.

*Decernitur
obsidio Hispalensis.*

128 Postea convocatis in consilium Magnatibus atque ditioribus regni Magistrisque Ordinum, dixit, aliquid denuo tentandum videri, quandoquidem jam pridem otiabantur. Singulis vero sententiam dicentibus, & quibusdam excursionem versus Hispalim suadentibus, aliis castella quædam Maurorum adhuc relicta in confiniis expugnanda; Magister Pelagius & varii Equites Ordinis S. Jacobi, rerum bellicarum experientissimi, magis probaverunt ut obsideretur ipsa Hispalis, qua urbe superata prona essent futura omnia. Erant tamen quibus consultius videbatur, excursionibus iteratis prius depopulari agros circumquaque, ac tum demum defatigatos obsidere;

obsidere; ita minori tempore atque periculo capiendam urbem. Nihilominus Magister Pelagius alique multi perstiterunt in sententia, asserentes, tempus illud quod ponendum esset cundo ac redeundo, & sumptus faciendos in expugnandis minoribus locis melius impendendos metropoli capiendæ; ita uno eodemque labore omnia simul absolvi: quod consilium etiam Regi magis placuit, & stabilitum fuit.

ANNOTATA.

a Lorca ad fines Granateses jacet, Cartagena ad mare, portu & Episcopatu insignis: sed que prima ac precipua hic nominatur Mula, nusquam apparet in tabulis.

b Villa-regalis, media fore via inter Tolatum & Cordubam trans flumen Guadiana: nec adeo procul intervallo circiter 6 milliarium ad ortum, est Civitas-regalis, urbs ampla, olim etiam florentissima.

c Adlit Mariana, Regem Oysemelium, factione inter suos tumultuante, de vita deque imperio periclitantem, praesidium quaesivisse à Christianis.

d Egidius Davila tom. I Theatri sui Ecclesiastici pag. 245 pri-

mum hujus urbis Episcopum facit Dominicum, qui tamen Bæza sededit totis 59 annis, fueritque Ordinis Predicatorum, & successorem habuerit Petrum, à quo Baëza Episcopium relata sit Sedes anno 1249, annuente Innocentio IV. De Petro nulla occurrit dubitandi causa, de Dominico longe maxima; cum S. Dominicus Patriarcha, teste Bzovio Dominicano in Annalibus, primos in Hispaniam Predicadores solum miserit anno 1219, & Bæza tunc necdum fuerit Christiana, primum capta à Ferdinando aliquot annis post: ut si ibi raverit fuerit Episcopus Dominicus iste, fortassis id solum fuerit annis 19.